

NHAAT Newsletter

จดหมายข่าวสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 ประจำเดือน กันยายน-ธันวาคม 2555

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

National Health Association of Thailand

<http://nhat.anamai.moph.go.th>

เรื่องในเล่ม

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อ

การศึกษาวิจัย **1**

จากใจนายกสมาคมฯ **2**

สรุปสถานะการเงินของสมาคม

อนามัยแห่งประเทศไทย **2**

มุ่งมั่น ตั้งใจ สร้างสถิติโลกใหม่

ออกกำลังกายด้วยฮูลาฮูป **3**

การประชุมเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาท

กรมอนามัย **3**

สรุปสถานะภาพสมาชิกสมาคม

อนามัยแห่งประเทศไทย **3**

อาเซียนกับสาธารณสุขไทย **4**

รายงานความก้าวหน้าโครงการ

CHILDLIFE (ตุลาคม-มกราคม 2556) **5**

ไว้อาลัยนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี

อดีตอธิบดีกรมอนามัย

และอดีตนายกสมาคมอนามัยฯ **6**

เก็บมาฝาก **8**

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการศึกษาวิจัย

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนสมาชิกและนักวิจัยหน้าใหม่เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ซึ่งเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์สำคัญของสมาคมฯ ประจำปี 2555 โดยสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยได้พิจารณาให้ทุนสนับสนุนการศึกษาด้านอนามัยสาธารณสุขทุกสาขาแก่สมาชิกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการด้านสาธารณสุขให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปจำนวน 6 โครงการ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 200,000 บาท มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาศักยภาพหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นมุสลิมเพื่อการดูแลตนเองในระยะตั้งครรภ์ โดยนางสาวทิพสุดา นุ้ยแมน โรงพยาบาลปัตตานี จังหวัดปัตตานี จำนวนเงิน 30,000 บาท

2. โครงการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นไทยพุทธในจังหวัดสงขลา โดย รศ.ดร.จิรเนาว์ ทศศิริ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนางสาวทิพสุดา นุ้ยแมน โรงพยาบาลปัตตานี จังหวัดปัตตานี จำนวนเงิน 30,000 บาท

3. โครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ โดยนางวันเพ็ญ รัตนกมลภานต์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนเงิน 40,000 บาท

4. โครงการจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ: สู่องค์กรไร้พุง โดยนางอรุณา ยังวิสัย โรงพยาบาลโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จำนวนเงิน 30,000 บาท

5. โครงการสำรวจความชุกของพยาธิเข็มหมุดในเด็กนักเรียนอายุต่ำกว่า 5 ขวบในเขตเมืองบุรีรัมย์ โดย นางสาวเทพอัปสร แสนสุข มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวนเงิน 40,000 บาท

6. โครงการนวัตกรรมขวดนมเพื่อทันตสุขภาพ โดย นางณัฏฐาสรร เชนนิพัทธ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามแวง อำเภอยะหา จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนเงิน 30,000 บาท

คณะกรรมการ สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษาสมาคม

นพ.ปารกรม วุฒิพงศ์
นพ.สมยศ เจริญศักดิ์
นพ.สมยศ ตีระตี

คณะกรรมการสมาคม

นพ.ธวัช สุนทราจารย์
นายกสมาคม
นพ.โสภณ เมฆธน
อุปนายกสมาคม คนที่ 1
นพ.สมศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์
อุปนายกสมาคม คนที่ 2
นพ.สมพงษ์ สกลอิสรียาภรณ์

เลขาธิการ

นายศุภมล ศรีสุขวัฒนา

ผู้ช่วยเลขาธิการ

นางรัชนีวรรณ นามะสนธิ

เหรียญ

ทันตแพทย์หญิงเรวดี ต่อประดิษฐ์

นายทะเบียน

นายณรินทร์ ทิมา

ประธานฝ่ายเผยแพร่และ

ประชาสัมพันธ์และ

ประธานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ฯ

นายสุคนธ์ เจียสกุล

ประธานที่ปรึกษาวิชาการ

ทันตแพทย์สมนึก ขาญด้วยกิจ

ประธานฝ่ายกิจกรรมพิเศษ

ดร.กาญจนา กาญจนสินธิ์

ประธานที่ปรึกษา

ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ

นายกสินทร์ วิเศษสินธุ์

กรรมการ

นางอารีพันธุ์ เลขะกุล

กรรมการ

นางดาริณี นาคะประทีป

กรรมการ

จากใจนายกฯ

สวัสดีครับเพื่อนๆ สมาชิกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย จดหมายข่าวของสมาคมฯ ยังคงยืนหยัดอยู่ต่อไปภายใต้การนำทีมโดยคุณสุคนธ์ เจียสกุล และร่วมด้วยทีมงานที่หลากหลาย หากสมาชิกท่านใดมีเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิกของสมาคม ขอให้โปรดส่งเรื่องมายังสมาคมฯ ทางจดหมายก็ได้ ทาง e-mail ก็ได้ เฟสบุ๊คก็ได้ หรือทางเว็บไซต์ของสมาคมก็ได้เช่นกัน เพื่อแพร่ความรู้สึกร่วมและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ขอเรียนต่อเพื่อนสมาชิกอีกสักครั้งว่าใครมีเพื่อน มีพี่ มีน้อง มีแนวร่วมที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมช่วยกรุณาบอกกล่าวและชักชวนให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมแบบตลอดชีพ รับรองว่าจะได้อะไรที่เกินคุ้ม อาทิ การรับรู้ความเป็นอยู่ของกันและกัน การได้รับความรู้ในแต่ละเรื่องที่มีความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงมิจบสิ้นในทางวิชาการ การรับรู้ความเปลี่ยนแปลงขององค์การ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในวงการสาธารณสุขของประเทศไทยและนานาชาติที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติ

เพื่อนสมาชิกทั้งหลายครับ สมาคมของเราจะไม่ยอมหยุดอยู่กับที่ จะมีบทบาทในสังคมและแวดวงสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงของสมาคมให้ได้อย่างมิจบสิ้นในความทรงจำจากสังคมงานที่สมาคมทำร่วมกับกรมอนามัยภายใต้การสนับสนุนจากกองทุนโลกที่เรียกว่า โครงการ CHILD-LIFE ยังคงเดินหน้าต่อไปอย่างราบรื่น ส่งงาม เป็นโครงการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ซึ่งสมาคมของเรา โดยคุณพรสินี อมรวิเชษฐ์ และดร.กาญจนา กาญจนสินธิ์ ร่วมกันรับผิดชอบการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ กับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ความก้าวหน้าโครงการนี้จะนำเสนอต่อสมาชิกทุกท่านทางจดหมายข่าว และทางเว็บไซต์ของสมาคมอย่างต่อเนื่อง ขอให้สมาชิกทุกท่านมีความสุขกาย สบายใจและโชคดี มีคุณภาพชีวิตเป็นเลิศ โดยทั่วกันนะครับ

นพ.ธวัช สุนทราจารย์

นายกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

สรุปสถานะการเงินของ สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

สรุปสถานะการเงินของสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

ทุนสะสมยกมาจากปี 2554	9,984,255.77 บาท
- รายได้สมาคมฯ ปี 2555	1,471,173.97 บาท
- รายจ่ายสมาคมฯ ปี 2555	1,651,737.86 บาท
- รายจ่ายสูงกว่ารายได้	180,563.89 บาท

ทุนสะสมยกไปปี 2556 9,803,691.88 บาท

รายงานโดย..นางรัชนีวรรณ นามะสนธิ เหรียญ

สรุปสถานะภาพสมาชิก สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

จำนวนสมาชิก ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2556
มีจำนวน 1,197 ราย ได้แก่

1. สมาชิกสามัญรายปี	
จำนวน	- ราย
2. สมาชิกสามัญตลอดชีพ	
จำนวน	1,196 ราย
3. สมาชิกอุปการะ	
จำนวน	1 ราย

มูบมัน ถักใจ สร้างสถิติโลกใหม่ ออกกำลังกายด้วยฮูลาฮูป

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เร่งผลักดันสร้างกระแสให้ประชาชนหันมาสนใจในการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องตามโครงการ “มหกรรมสุขภาพดี ทุ่นสวย เอวบาง สร้างได้ด้วยฮูลาฮูป” คนไทย 4,183 คน พร้อมใจกันออกกำลังกายด้วยฮูลาฮูป ทำลายสถิติโลกที่ประเทศต่างๆ เคยทำได้ บันทึกใน Guinness World Record ณ สนามกีฬามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รังสิต เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556 ในเวลา 2 นาที

การประชุมเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทกรมอนามัย

นพ.ปรากรม วุฒิพงศ์ ที่ปรึกษาสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย และนายแพทย์ธวัช สุนทราจารย์ นายกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษากรมอนามัย ได้เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556 ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ กรมอนามัย เพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการพิจารณาเพื่อการปรับเปลี่ยนบทบาทของกรมอนามัย ตามนโยบายของนายแพทย์ประดิษฐ สินธวณรงค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และนายแพทย์ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการสุขภาพของประเทศ รวมถึงการพัฒนานโยบายเป้าหมายยุทธศาสตร์และกระบวนการดำเนินงานของกรมอนามัย เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจที่กำหนดไว้

อาเซียนกับสาธารณสุขไทย

โดย นรินทร์ ทิมา

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าการเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) จะเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการในปลายปี 2558 ภายใต้คำขวัญ “One Vision, One Identity, One Community” หรือ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม” และวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันกันสูง ตามเกณฑ์กติกาที่ชัดเจนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of the Southeast Asian Nations or ASEAN) ก่อตั้งขึ้นในปี 2510 ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม สปป.ลาว พม่า และกัมพูชา มีวัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งคือ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ แสดงความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การอยู่ดีกินดีของประชาชน บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

สัญลักษณ์ของอาเซียนคือ รูปวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดง ล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน โดยที่รวงข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สีเหลืองหมายถึงความเจริญรุ่งเรือง สีแดงหมายถึงความกล้าหาญและมีพลวัติ สีขาวหมายถึงความบริสุทธิ์ และสีน้ำเงินหมายถึงสันติภาพความมั่นคง

เมื่อปี 2550 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะสร้างกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียน ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการเป็นประชาคมอาเซียน และให้อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (International Organization) กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วยความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC)
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)
3. ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC)

ที่เราได้ยินบ่อยคือ AEC ส่วนการสาธารณสุขเกี่ยวข้องกับทั้ง AEC และ ASCC ในด้าน AEC นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนมีตลาดและชนแรงงานฝีมือส่วนเสรีทั้งนี้ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint)

ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรมภายใต้ ASCC นั้นมุ่งหวังให้เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) โดยได้จัดทำแผนงานจัดตั้งประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint)

ภายใต้แผนงาน ASCC ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสังคมและผู้บริโภค มีหัวข้อที่เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสาธารณสุข คือ การส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหารและเข้าถึงการดูแลสุขภาพ ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพดี เพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ การรับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยด้านยาเสพติด การสร้างชีวิตที่เตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ และประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

ในด้านสาธารณสุข ได้มีกลไกขับเคลื่อนในระดับต่างๆ และได้บูรณาการแผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม การพัฒนาศักยภาพ หรือการเป็นผู้นำทางสาธารณสุข ให้สอดคล้องกับแผนงานของ 3 เสาหลักของอาเซียน รวม 10 ด้าน ได้แก่ ด้านบริการและแรงงานฝีมือ ด้านสินค้าและคุ้มครองผู้บริโภค ด้านความปลอดภัยด้านอาหาร ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ ด้านสุขภาพจิต ด้านระบบการจัดการภัยพิบัติและตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และด้านการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณสุขเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำหรับบุคลากรสาธารณสุขนั้น ตามหลักการเคลื่อนย้ายบริการและแรงงานเสรี ได้มีการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement - MRA) แล้วสำหรับสาขาวิชาชีพการแพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาล ของอาเซียน โดยมีหลักการคือ เปิดให้แพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาล ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสาขานั้นๆ ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับนั้นๆ ด้วย

รายงานความก้าวหน้าโครงการ (HILDLIFE (ตุลาคม - มกราคม 2556)

พรสินี อมริเชษฐ รายงาน

ทามที่สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยได้ร่วมเป็นภาคีในการดำเนินโครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ และปกป้องทางสังคมสำหรับเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ และเด็กที่อยู่ในภาวะเปราะบางในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ปัญหาโรคเอดส์สูง (CHILD LIFE) ขณะนี้ได้มีความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการที่เห็นควรรายงานให้เพื่อนสมาชิกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยได้ทราบ ดังนี้

ด้านชุมชน

ขณะนี้องค์การ PLAN ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ร่วมกับองค์การ FAR ได้จัดตั้งคณะทำงานเด็กในชุมชนไปแล้ว 8 ชุมชนในเขต มีนบุรี ลาดกระบัง แสบ คลองสองต้นนุ่น สะพานสูง สวนหลวง จันทน์เกษม และบึงกุ่ม ดินแดง บางกะปิและได้อบรมให้ความรู้แก่คณะทำงานเด็กในการวิเคราะห์สถานการณ์และการจัดบริการสำหรับเด็กและครอบครัว คณะทำงานเด็กในชุมชนได้จัดทำแผนที่ชุมชน วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เด็ก นอกจากนี้ได้มีการจัดทำกิจกรรมพบกลุ่มเด็ก ค่ายเด็ก ค่ายครอบครัว และอบรมผู้ดูแลเด็ก ขณะนี้กำลังจะจัดตั้งคณะทำงานเด็กในเขต บางเขน หลักสี่ และห้วยขวาง และจากการประเมินศักยภาพของคณะทำงานเด็กของ 5 เขตคือ มีนบุรี ลาดกระบัง แสบ แสบ คลองสองต้นนุ่น สะพานสูง พบว่า คณะทำงานเด็กทั้งหมดยังไม่เข้าใจและไม่สามารถดำเนินการเรื่อง case management และการวิเคราะห์สถานการณ์เด็กได้ สามารถวางแผนดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดได้ รวมทั้งการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลือในระดับดีพอสมควร ทั้งนี้ได้เสนอตัวผู้รับผิดชอบโครงการจากสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยเข้าช่วยและให้คำแนะนำในการทำ case management และการวิเคราะห์สถานการณ์เด็กในการประชุมคณะทำงานเด็กประจำไตรมาสของ

เขตสะพานสูงในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556

ด้านสุขภาพ

ในไตรมาสนี้จะมีการจัดการ 1.อบรมอาสาสมัคร 2 รุ่น แต่เนื่องจากยังไม่มีหลักสูตรมาก่อน คงมีเพียงแนวทางกว้างๆ เป็นกรอบการทำงานเท่านั้น คณะผู้ดำเนินการจึงได้ร่วมกันทำรายละเอียดหลักสูตรและประสานจัดหาวิทยากรและดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมการจัดอบรม 2.ดำเนินการชี้แจงพี่เลี้ยงเด็กจากศูนย์ดูแลเด็กจำนวน 1 รุ่น 10 คน 3. ให้การอบรมพยาบาลจากโรงพยาบาลเรื่อง case management ในการดูแลเด็ก ซึ่งขณะนี้ได้จัดตั้งทีมวิทยากรเป็นพยาบาลจากโรงพยาบาลกลาง เจริญกรุงประชาวัชร ตากสิน และสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

นอกจากนี้ได้รับแจ้งจาก SR (สำนักส่งเสริมสุขภาพ) ให้แจ้งชื่อผู้ประสานงานโครงการระดับจังหวัด ในการนี้ได้พิจารณาเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่มงานแผนงานและข้อมูล กองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรุงเทพมหานครเป็นผู้ประสานงานโครงการระดับจังหวัด เพื่อช่วยติดตามรายงาน ซึ่งในทางปฏิบัติงานจริงจะมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบทำหน้าที่ดังกล่าว

สำหรับเรื่องข้อมูลการรายงานข้อมูลที่จะต้องรายงานแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1.จำนวนผู้เข้ารับการอบรม/ประชุม/นิเทศ ซึ่งจะจัดเก็บได้เมื่อดำเนินกิจกรรม และ 2.ผลการดำเนินการ ซึ่งครอบคลุมถึงจำนวนเด็กที่เกิดจากแม่ที่ติดเชื้อ เอชไอวี, จำนวนเด็กที่ได้รับการตรวจ PCR, จำนวนเด็กทุกกลุ่มที่ได้รับการติดตามพัฒนาการ, จำนวนเด็กที่ได้รับการปรึกษาด้านสุขภาพ เป็นต้น โดยจะเริ่มพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มจากพื้นที่ที่เริ่มทำกิจกรรมของโครงการฯ ก่อน

ขอเชิญชวนสมาชิกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย
ร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2555 ในวันอังคารที่ 12
มีนาคม 2556 ณ ห้องประชุมสมบุญ รัชโยธิน อาคาร 1
ชั้น 2 กรมอนามัย

ฉบับนี้คืออะไร
น.ก. บอกข่าว

พิธีสวดอภิธรรมศพนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี อดีตอธิบดีกรมอนามัย และอดีตนายกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย

จากแพทย์ผู้ทำหน้าที่ศัลยแพทย์ฝีมือดีและเป็นที่พึ่งของ
คนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการดำรงตำแหน่งผู้
อำนวยการโรงพยาบาลนราธิวาสหลังจากจบแพทยศาสตรบัณฑิต
ติดต่อกันเป็นเวลา 21 ปี ก่อนย้ายไปดำรงตำแหน่งนายแพทย์
สาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี และเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ตรวจ
ราชการกระทรวงสาธารณสุข รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แล้ว
ย้ายมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมอนามัยเป็นเวลา 3 ปี เมื่อปี พ.ศ.2531
ถึง พ.ศ.2534 ก่อนเกษียณอายุราชการ เป็นช่วงเวลา 3 ปีที่ตั้งใจ
ทำงานในตำแหน่งอธิบดีกรมอนามัยจนเกษียณอายุราชการของ
ท่านนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี ซึ่งท่านได้บันทึกความรู้สึกในไว้ใน
หนังสือ 43 ปี กรมอนามัยว่า เป็นช่วงเวลาที่ท่านมีความประทับใจ
มากที่สุด

ช่วงระยะเวลา 3 ปีที่กรมอนามัย ในฐานะหัวหน้าส่วน
ราชการที่รับผิดชอบการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ซึ่งเป็นงานที่ท่านเคยบอกว่าชอบ และสนใจมานานแล้ว
ด้วยเป็นงานที่ท่านทำอยู่ แม้จะเป็นงานหนัก แต่ท่านก็รู้สึกสนุก
กับงาน และมีความสุขที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในกรม
อนามัย

ท่านนำพาให้งานในความรับผิดชอบของกรมอนามัย มี
ความก้าวหน้าเป็นลำดับ ท่านเป็นผู้ริเริ่มให้จัดทำโครงการแก้
ปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน ที่สำรวจพบว่ามีคนรุนแรงมากขึ้น โดย
คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณพิเศษให้ดำเนินการตามที่กรม
อนามัยเสนอ อีกทั้งยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระ

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ทรงรับเป็นองค์
ประธานในคณะกรรมการ
ควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน
แห่งชาติ และพระองค์ยังได้
พระราชทานทรัพย์สินส่วน
พระองค์ขึ้นแรกจำนวน 2 ล้าน
บาท ให้ดำเนินโครงการ
ปรับปรุงภาวะโภชนาการของ

เด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี ใน
จังหวัดนราธิวาสอีกด้วย และนอกจากท่านจะได้มีส่วนร่วมและ
ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับ
กระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาโครงการอาหารกลางวันใน
โรงเรียนประถม เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาเด็กไทยที่ร่างกายไม่สมบูรณ์
และสมองไม่พัฒนาเท่าที่ควรแล้ว นายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี ยังมี
ความสนใจและให้ความสำคัญมากในเรื่องการพัฒนาความสูง
ของเด็กไทย และตั้งเป้าหมายกำหนดส่วนสูงของคนไทยด้วยการ
ส่งเสริมด้านโภชนาการและการออกกำลังกาย

ท่านนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี นับเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
และมีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนงานให้ประสบผลสำเร็จ ท่านให้
ความสำคัญต่อการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพมาก และเป็นนัก
บริหารที่ให้ความสำคัญต่อการทำงานเพื่อให้บรรลุสู่นโยบาย และ
ยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งขณะนั้นอยู่ในช่วงของ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และเป็นยุคที่กำหนดให้งานสาธารณสุขมูลฐานเป็นนโยบายสำคัญ ทุกท่านที่ได้มีโอกาสร่วมงานกับท่านในยุคนั้น คงจำได้ดีว่างานในความรับผิดชอบของกรมอนามัยส่วนใหญ่ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายและตัวชี้วัดสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงาน สาธารณสุขมูลฐานขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการครอบคลุมของการแก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการเด็ก การวางแผนครอบครัวอนามัยแม่และเด็ก การครอบคลุมครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดและส้วมที่ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

ท่านได้พิจารณาเห็นว่าการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ เป็นเรื่องที่ต้องใช้เทคนิค วิชาการ และความพยายามอย่างมาก ซึ่งนอกจากหน่วยงานจะมีสินค้าที่ดีเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสุขภาพ จำเป็นจะต้องมีวิธีการจูงใจ และสร้างความสนใจ ให้เป็นที่พอใจของผู้รับบริการด้วย ท่านได้ริเริ่ม และพัฒนาเพื่อปรับบทบาทให้นักวิชาการเป็น “นักการตลาด” เพื่อให้ผู้เข้าใจและสามารถทำงานเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ด้วยการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบเรียนเชิญวิทยากร นักการตลาด ที่มีชื่อเสียงมาบรรยายความรู้ให้ชาวกรมอนามัยในหลายโอกาส

ท่านนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี เป็นผู้ริเริ่มให้กรมอนามัย จัดประชุมวิชาการเป็นประจำทุกปี ซึ่งนอกจากเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นักวิชาการได้มีการค้นคว้าวิจัยนวัตกรรมใหม่ๆ แล้วท่านยังได้ใช้เวทีการนำเสนอผลงานวิชาการประจำปี เป็นเวทีแห่งการพัฒนาคนและเป็นการแสวงหาและพิจารณาคัดเลือกคนทำงาน เพื่อให้การส่งเสริมและแต่งตั้งผู้มีความรู้ ความสามารถ ได้ขึ้นสู่ตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูงขึ้นอีกด้วย พร้อมๆ กับการริเริ่มและกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ ซึ่งนับเป็นยุคแรกๆ ของหน่วยงานราชการ ที่เริ่มนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างโอกาสให้นักวิชาการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วยแม้ระหว่าง

นั้นจะต้องพยายามทำความเข้าใจแรงต่อคณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของรัฐที่มีนโยบายยังไม่สนับสนุนและขัดขวางไม่อนุญาตให้มีการใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีที่ยังไม่ลงตัว

นอกจากความผูกพันในฐานะอธิบดีกรมอนามัยกับงานที่รับผิดชอบ และเพื่อนร่วมงานในทุกๆ ระดับแล้ว ท่านยังได้รับหน้าที่เป็นนายกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยในระหว่างปี 2533-2537 อีกด้วย ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาการทำงานของสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยมีความคึกคัก มีสมาชิกใหม่ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ยังเป็นที่กล่าวถึงของคนรุ่นต่อๆ มาจนถึงปัจจุบัน

การสูญเสียชีวิตของนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี อดีตอธิบดีกรมอนามัย และอดีตนายกสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยครั้งนี้ ยังความเสียใจแก่ญาติมิตร เพื่อนร่วมงาน และผู้ได้บังคับบัญชาของอดีตนักบริหาร และนักวิชาการ ผู้สมควรเป็นแบบอย่างให้ผู้อยู่เบื้องหลังได้ศึกษา จดจำ เรียนรู้ คณะผู้บริหารสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทยและสมาชิกขอตั้งจิตอธิษฐานให้ดวงวิญญาณของท่านนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี ผู้เป็นที่รักและเคารพของพวกเราชาวกรมอนามัย และสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย และคุณความดีที่ท่านนายแพทย์รัชชัย มุ่งการดี ได้ทุ่มเท ทำมาในอดีต จงไปสู่สุคติ และสถิตอยู่ในสัมปรายภพเทอญ

เก็บมาฝาก

เชิญท่านสมาชิกและผู้ทีสนใจ เข้าเยี่ยมชมข่าวสาร ภาพกิจกรรมสาระที่น่าสนใจของสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย ได้ที่

<http://nhat.anamai.moph.go.th>

**แสดงความคิดเห็น เสนอแนะ:
ส่งข่าวสาร บทความเพื่อแลกเปลี่ยน
แบ่งปันความรู้ ลงตีพิมพ์ได้ที่...**

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย อาคาร 3
ชั้น 5 ตึกกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร/โทรสาร. 0-2590-4326
หรือทาง e-mail: sukont.c@gmail.com
ทางเว็บไซต์ <http://nhat.anamai.moph.go.th>
(แจกเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางสาธารณสุข)

ทีมงานผู้จัดทำ

บรรณาธิการ

สุคนธ์ เจียสกุล

กองบรรณาธิการ

ศุมล ศรีสุขวัฒนา, สุเทพ เพชรมาก,
ธรรมรัฐ มณสวัสดิ์, ศุภชัย เครือเมฆ
พิมพ์ที่: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ออกแบบ: มัลลิกา กรู๊ป โทร. 02-9112134-5

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย National Health Association of Thailand <http://nhat.anamai.moph.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่
ปท.นนทบุรี

